

Na Přírodovědecké fakultě UK byla slavnostně pokřtěna interdisciplinární kniha *Culture Evolving*

Datum 19.10.2026
Subjekt Přírodovědecká fakulta UK
Region Česká republika - Hlavné mesto Praha
Kategorie Kultúra, Univerzity, Veda a výskum

V pátek 16. října 2026 se ve Velké antropologické posluchárně Přírodovědecké fakulty UK uskutečnilo slavnostní představení a křest reprezentativní kolektivní monografie *Culture Evolving: Bridging Life Sciences and Humanities*, vydávané v prestižním nakladatelství Springer. Křest knihy proběhl za účasti většiny hlavních editorů a spoluautorů. Role moderátorů akce se zhostili Jan Toman a Jan Havlíček, role kmotra poté doc. Ivan Murin.

Úvodní přednáška Jana Horského: Evoluce kultury jako teoretická výzva

Program zahájil ve 14:00 Jan Horský úvodní přednáškou na téma „Evoluce kultury: noetický, nebo ontologický koncept?“. Ve svém vystoupení i v navazující závěrečné kapitole celého svazku nabídl historiografickou reflexi evolučních studií. Poukázal na to, že historiografie se potýká s velmi podobnými otázkami a výzvami jako evoluční biologie – zejména při porozumění kulturním obsahům, interpretaci pramenů a jejich výkladu v nejrůznějších kontextech.

Představení monografie

Celým odpoledním blokem provázel v roli moderátora profesor Jan Havlíček z Katedry zoologie, který je zároveň autorem jedné z klíčových kapitol třetí sekce knihy, věnované kumulativní kultuře a teorii konstrukce niky u lidí. Přítomna byla většina spolueditorů publikace i proděkanka pro biologickou sekci PřF UK doc. Yvonne Němcová.

V 16:00 navázalo detailní představení knihy editory. Propojení biologie, filozofie, biosemiotiky, archeologie a antropologie do jednoho svazku vyžadovalo dlouhou a intenzivní redakční práci, která započala kolem roku 2020 a navázala na dřívější domácí publikaci z roku 2017 „O původu kultury“.

Hlavní editor dr. Jan Toman z Katedry filosofie a dějin přírodních věd zdůraznil, že cílem autorského kolektivu bylo vytvořit skutečně integrované dílo a organické propojení více disciplín, nikoliv pouhý sborník nesourodých textů. Přestože šlo o mimořádně náročný úkol, autoři usilovali o navázání živé komunikace mezi pluralitními vědeckými smysly a o podnícení další inspirace pro odborný výzkum v přírodních i humanitních vědách.

Spolueditor dr. Tomáš Herman ze stejné katedry vyzdvihl zásadní roli Jana Tomana, který celý projekt vytrvale tlačil dopředu i ve chvílích, kdy realizace narážela na překážky. K architektuře čtyř částí monografie doplnil, že celá kniha je komponována do pružných celků s jasným konceptem, přičemž podstatnou součástí je i korelace s historickým kontextem a minulostí evolučního myšlení.

Slavnostní křest: Semiotický most mezi obory

Přesně v 16:30 převzal vedení slavnostního křtu docent Ivan Murin z Univerzity Matěja Bela v

Banské Bystrici. Ve svém projevu ocenil odvahu autorského kolektivu a přirovnal novou publikaci k pevnému a stabilnímu spojení mezi vědními obory, na kterém se odborníci mohou scházet k vědeckým diskusím a debatám. S odlehčeným tónem zároveň připomněl, že výběr křestního gesta i prostředku musel odpovídat přísným semiotickým kritériím a duchu celé knihy.

Kniha *Culture Evolving: Bridging Life Sciences and Humanities* v nakladatelství Springer byla následně oficiálně pokřtěna a uvedena do akademického života.

<https://natur.cuni.cz/aktuality/12374-na-prirodovedecke-fakulte-uk-byla-slavnostne-pokrtena-interdisciplinari-kniha-culture-evolving?casChecked=1>